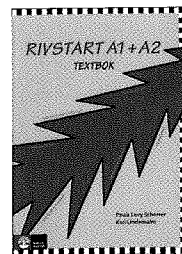

Swedex – en examen i svenska som främmande språk.

Ökade möjligheter med språkcertifikat i svenska

Som icke-svensk kan det många gånger vara svårt att komma in på arbetsmarknaden. I synnerhet om du inte kan visa att du har tillräckliga kunskaper i svenska. Men Karl Lindemalm ser en lösning på problemet, och den stavas Swedex.

TEXT LOTTA GULLERS HENRY FOTO LOTTA ÅBERG

Karl Lindemalm och Paula Levy Scherrer har tillsammans skrivit ett läromedel i svenska som främmande språk. Boken heter Rivstart och bygger på Europarådets nivåskala.

FÖR DE STORA VÄRLDSSPRÅKEN kan du sedan länge ta en examen som visar dina samlade kunskaper i ett språk.

Sedan några år finns även ett språkcertifikat i svenska. Det heter Swedex och testar olika aspekter av en persons svensk kunskaper. Karl Lindemalm är huvudlärare i svenska vid Folkuniversitetet i Stockholm och har arbetat med utveckling av Swedex sedan 2009.

– Swedex är något unikt. Det är ett rent certifikatsprov som visar ens faktiska kompetens i svenska vid ett givet tillfälle. Det ger en bra bild av en persons språkkunskaper eftersom det inte är knutet till en kurs där man ska ha varit aktiv på lektionerna och där betyget är en samlad bedömning av det du har gjort under kursens gång.

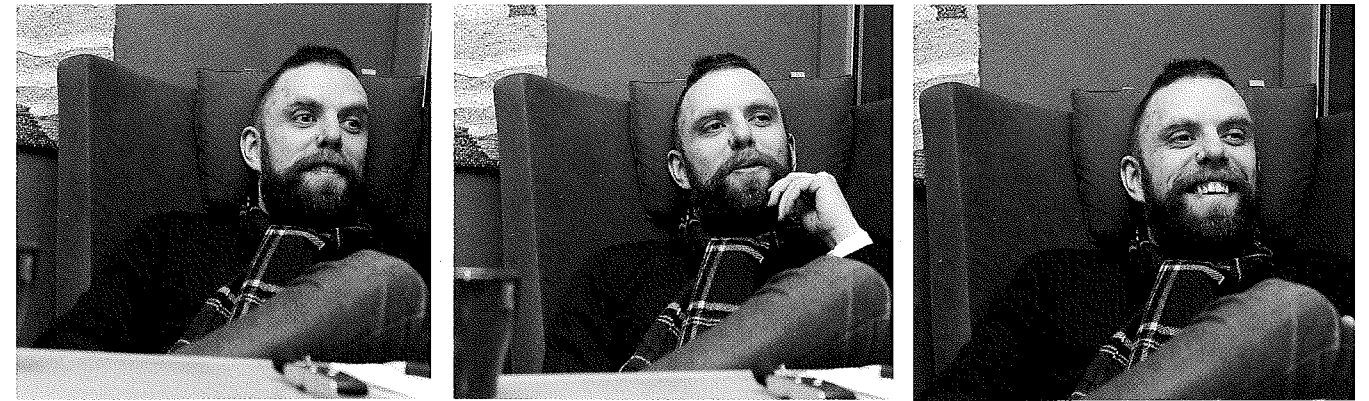
Knuten till Europarådets nivåskala

Swedex är knutet till Europarådets nivåskala för språk. Det innebär att utbildare och arbetsgivare i

hela EU ska kunna titta på ditt språkcertifikat och förstå vilken språklig nivå du ligger på. Lite förenklat kan man säga att skalan har tre nivåer, A, B och C. Sedan är varje nivå indelad i två undernivåer. Som nybörjare ligger du på A-nivån, på B-nivån är du en självständig språkanvändare och på C-nivån är språknivån avancerad.

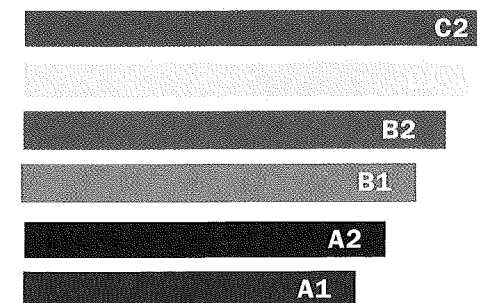
Allt fler använder sig av Europarådets nivåskala idag. Och även myndigheter börjar se fördelarna med ett gemensamt sätt att mäta och tala om språk. Arbetsförmedlingen har till exempel gått över till att använda nivåskalan för att tala om vilken nivå personer bör ligga på för att gå någon av deras utbildningar.

– Därifrån borde steget inte vara långt till att använda samma skala för att beskriva kraven för lediga jobb, resonerar Karl Lindemalm. Det vore bra för den enskilda individen. För då kan vi på ett konstruktivt sätt diskutera vilka språkkunskaper som behövs i jobbet.

Karl Lindemalm är huvudlärare i svenska vid Folkuniversitetet i Stockholm och har arbetat med utveckling av Swedex språkexamen sedan 2009.

Europarådets nivåskala

Allt fler använder sig av Europarådets nivåskala och fler börjar se fördelarna med ett gemensamt sätt att mäta och tala om språkkunskaper.

Fram till idag har Swedex-examina bara funnits på A2 och B1-nivån. Men just nu arbetar Karl Lindemalm och hans team med att ta fram provunderlag till en högre nivå, B2.

– B2-nivån borde vara jätteintressant för arbetsgivarna. Den nivån innebär att du är en självständig språkanvändare. Det betyder att du kanske gör lite språkliga fel när du pratar och skriver, men människor omkring dig behöver inte anpassa sitt språk för att du inte har svenska som modersmål, förklarar Karl Lindemalm.

Rätt krav med nivåskalan

Men det handlar inte bara om att fungera i sociala situationer på arbetsplatsen. Många yrken kräver en högre språklig nivå för att arbetet ska kunna utföras korrekt och säkert. Socialstyrelsen ställer till exempel krav på att läkare som utbildats utanför EU ska kunna svenska på C1-nivå för att få arbeta i Sverige.

Nivåskalan kan alltså vara ett viktigt verktyg för

arbetsgivare som vill anställa en person med rätt språklig kompetens för ett jobb. Arbetsgivare som använder sig av nivåskalan minimerar också risken att diskriminera någon genom att utan grund säga att till en icke-svensk att han eller hon har för dåliga kunskaper i svenska.

– Jag har läst i många jobbannonser att arbetsgivare söker personal med ”goda kunskaper i svenska”. Men vad betyder det egentligen? För ett visst jobb kan det räcka med att vara en självständig språkanvändare medan ett annat jobb kräver mer avancerade språkkunskaper. Här kan nivåskalan motverka diskriminering, säger Karl Lindemalm med eftertryck. ■

FAKTA

Swedex-prov arrangeras på ett 60-tal olika platser i världen. Från och med januari 2011 kommer provet att finnas på B2-nivå. Mer information om Swedex finns på www.swedex.info

”Många yrken kräver en högre språklig nivå för att arbetet ska kunna utföras korrekt och säkert”